

Eerste Kamerleden bij tweede zitting Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa in Straatsburg

Aan de tweede deelsessie van de Parlementaire Assemblee van de Raad van Europa (PACE) in Straatsburg van 7 tot en met 11 april namen drie Eerste Kamerleden deel. Dit waren [Tekke Panman](#) (delegatieleider a.i.) en [Elly van Wijk](#) (beiden BBB) en [Saskia Kluit](#) (GroenLinks-PvdA).

Urgentiedebatten over de situatie in Georgië, over de arrestatie van de burgemeester van Istanbul en over de Russische aanvalsoorlog tegen Oekraïne waren aan de agenda toegevoegd.

Actualiteitsdebatten gingen over onmiddellijke beëindigen van de humanitaire blokkade van Gaza en over protesten en betogingen op de Westelijke Balkan en Midden-Europa. Andere debatten betroffen buitenlandse inmenging: een bedreiging voor de democratische veiligheid in Europa; beëindiging van collectieve uitzettingen van vreemdelingen; eerbiediging van de rechtsstaat en bestrijding van corruptie binnen de Raad van Europa; en wijziging van diverse bepalingen van het reglement van orde van de Assemblee. In een speciale ceremonie werd de 2025 Raad van Europa Museumprijs uitgereikt aan Euskararen Etxea, het Baskische Taalhuis in Bilbao, Spanje. De delegatie had een ontmoeting met Tanja Gonggrijp, Permanent Vertegenwoordiger bij de Raad van Europa en haar team.

PACE scherpt eigen regels aan inzake ethiek en corruptiebestrijding

Op 9 april stemde de PACE in met een [rapport](#) over aanpak van corruptie en veranderingen in de eigen regels ter verbetering van de ethische cultuur binnen de Assemblee. Waren de regels al aangescherpt na het corruptieschandaal in verband met Azerbeidzjan in 2017, vonden de parlementsleden dat er meer moest gebeuren. De aanpassingen in de regels omvatten een robuustere procedure voor leden om belangen aan te geven - inclusief strengere sancties voor het niet aangeven hiervan en betere controles op de verklaringen - evenals een strenger toezicht op leden die verantwoordelijke functies bekleden binnen de Vergadering. Deze regels gaan in vanaf januari 2026. Saskia Kluit verwees in haar bijdrage naar de Eerste Kamer waar regelmatig wordt gedebatteerd over integriteit. “We hebben geen uitgesproken corruptiezaken, maar wel integriteitstekstels. En als je die niet behandelt, is het een schimmel die de fundamenteën van ons democratisch systeem aantast,” zei Kluit. Dat vindt ze ook voor PACE. “We kunnen de waarden die we nastreven alleen bereiken als we ze ook op onszelf van toepassing laten zijn.”

Ontwerpverdrag bescherming milieu

Op 10 april debatteerde de Assemblee over het [Ontwerpverdrag](#) van de Raad van Europa inzake de bescherming van het milieu door middel van het strafrecht. Tekke Panman die namens de fractie van de Europese Volkspartij steun uitspraak voor het rapport wilde nog wel twee punten van zorg benadrukken. Ten eerste het ambitieniveau waarbij hij verwees naar de Raad van Europa-verdragen en de internationale overeenkomsten die er reeds zijn, zoals het klimaatakkoord van Parijs, waaraan de EU-lidstaten gebonden zijn. “Deze kaders benadrukken al het belang van een gezond en duurzaam milieu. Als tweede vond Panman dat rekening moet worden gehouden met mogelijke nadelen. “Elk verdrag dat we aannemen brengt onvermijdelijk uitdagingen met zich mee op het gebied van interpretatie en implementatie,” aldus Panman. Afsluitende merkte hij op dat het verdrag duidelijkheid verschaft en gedeelde verantwoordelijkheid weergeeft om het milieu te beschermen naast dat ook economische activiteiten die zorgen voor onze basisbehoeften, als voedselproductie. Saskia Kluit die als voorzitter van de PACE-commissie Sociale Zaken als laatste het woord voerde informeerde de leden dat het rapport unaniem was aangenomen in de commissie. “Dit is een belangrijke stap voorwaarts. De huidige instrumenten zijn niet genoeg. Strafrecht is nodig om de toekomst van onze jongeren beter te beschermen. We zullen een sterk signaal afgeven aan

regeringen in heel Europa, zoals vertegenwoordigd in het Comité van Ministers, dat we eensgezind zijn in het verdedigen van het milieu en het zo serieus nemen dat het ook deel uitmaakt van het strafrecht,” merkte Kluit op.

Actualiteitendebat over Gaza

In het actualiteitendebat over een onmiddellijk einde maken aan de humanitaire blokkade van Gaza en het staakt-het-vuren te herstellen op 10 april sprak Saskia Kluit namens de fractie van Socialisten, Democraten en Groenen. Verwijzende naar het rapport over de humanitaire situatie in Gaza dat is aangenomen in januari tijdens de eerste deelzitting van PACE, merkte ze op dat de situatie een nog grotere ramp is dan voorheen. “De schade aan het ons beschermende systeem van het internationaal humanitair recht is maximaal getest door wat er in Gaza gebeurt,” zei Kluit. Zo is er sinds vier weken een volledige blokkade en worden hierdoor twee miljoen mensen met de dood door uithongering bedreigd. Zoals de humanitaire NGO’s vertelden op de door Kluit georganiseerde hoorzitting eerder in de week, raken de medische voorraden binnen twee à drie weken op. Hierdoor dreigt binnenkort opnieuw een situatie waarin mensen zonder verdoving behandeld of geopereerd moeten worden. Het geweld tegen hulpverleners en het massagraf van hulpverleners noemde ze een triest dieptepunt. Ook benoemde ze de blijvende aanvallen op de pers en persvrijheid door Israël als onacceptabele schendingen van het internationaal recht. Naast de hernieuwde oproep voor een onmiddellijk staakt-het-vuren en hervatting van de hulptransporten, riep ze opnieuw op tot onmiddellijke vrijlating van de gijzelaars.

Overige

Op 9 april namen Elly van Wijk en Saskia Kluit deel aan de bijeenkomst van Women@PACE over structureel gender gerelateerd geweld. Speciale gast was Z.K.H. de Groothertogin van Luxemburg. Ook spraken Tanja Gonggrijp, Permanent Vertegenwoordiger bij de Raad van Europa en voorzitter van het Comité van de Partijen bij het Verdrag van Istanbul en Chékéba Hachemi, voorzitter van de vereniging “Afghanistan Libre” en medeoprichter van “Stand Speak Rise Up!” Daarnaast spraken Van Wijk en Panman met een delegatie van de Belarusian Democratic Forces en Kluit met de samenwerkende Russische oppositie, waaronder Vladimir Kara-Murza. Kara-Murza is voormalig politiek gevangene en winnaar van de Vachlav Havelprijs. Panman was op 10 april aanwezig bij de viering van dertig jaar lidmaatschap van Litouwen bij de Raad van Europa en was Kluit spreker bij een *Side Event ‘Rebuilding Gaza for Gazans’* georganiseerd door de Turkse delegatie.

Zie [hier](#) de aangenomen rapporten tijdens de twee deelsessie van de PACE.